

АНАЛІТИЧНА ДОВІДКА **про пожежі та їх наслідки в Україні за 7 місяців 2023 року**

Загальні дані про пожежі

Інститутом державного управління та наукових досліджень з цивільного захисту проаналізовано інформацію про пожежі за звітний період, що надійшла від територіальних органів ДСНС відповідно до пункту 9 «Інструкції по роботі з Карткою обліку пожежі», затвердженої наказом ДСНС від 16.08.2017 № 445 «Про забезпечення ведення обліку пожеж та їх наслідків».

Так, підрозділами територіальних органів ДСНС упродовж 7 місяців 2023 року в Україні зареєстровано 35 323 пожежі. Порівняно з аналогічним періодом 2022 року кількість пожеж зменшилася на 39,3 %; збільшення кількості пожеж спостерігається тільки у будинках і спорудах сільськогосподарського призначення (збільшення на 1,9 %).

Унаслідок пожеж загинуло 904 людини, у тому числі 26 дітей; 928 людей отримали травми, у тому числі 89 дітей.

Кількість загиблих унаслідок пожеж зменшилася на 5,4 %; кількість травмованих на пожежах зменшилася на 6,5 %. Кількість дітей і підлітків до 18 років, які загинули внаслідок пожеж, збільшилася на 13,0 %; кількість дітей і підлітків до 18 років, травмованих на пожежах, збільшилася на 25,4 %.

Матеріальні втрати від пожеж склали 58 млрд 101 млн 529 тис. грн (із них прямі збитки становлять 16 млрд 730 млн 948 тис. грн; побічні – 41 млрд 370 млн 581 тис. грн).

Матеріальні втрати від пожеж зменшилися на 9,6 % (прямі збитки зменшилися на 31,8 %; побічні збитки збільшилися на 4,1 %); кількість загиблих птахів збільшилася на 28,8 % (7 464 од. проти 5 796 од.); кількість загиблих свійських тварин зменшилася на 79,0 % (496 гол. проти 2 365 гол.); кількість знищених кормів зменшилася на 58,2 % (3 595 тонн проти 8 593 тонн); кількість знищеного хліба на корені та у валках у порівнянні з минулорічними показниками зменшилася на 31,4 % (4 049 га проти 5 906 га), кількість знищеного зерна зменшилася на 51,7 % (12 116 тонн проти 25 095 тонн); кількість знищених і пошкоджених транспортних засобів (техніки) зменшилася на 30,0 % (3 087 од. проти 4 413 од.); кількість знищених і пошкоджених будинків (споруд) зменшилася на 30,1 % (16 717 од. проти 23 932 од.).

Щодня в Україні, в середньому, виникало 166 пожеж, матеріальні втрати від яких склали 274 млн 64 тис. гривень. Кожного дня внаслідок пожеж гинули 4 людини і 4 людини отримували травми, вогнем знищувались або пошкоджувались 78 будівель (споруд) і 14 одиниць техніки.

Прямі збитки від однієї пожежі становили 474 тис. гривень.

Статистичні показники стану з пожежами в Україні за 7 місяців 2023 року порівняно з аналогічним періодом 2022 року наведено в таблиці 1.

Таблиця 1 – Статистичні показники стану з пожежами в Україні за 7 місяців 2023 року порівняно з аналогічним періодом 2022 року*

№ з/п	Назва показників	2023 рік	2022 рік	Тенденція по країні, +/-, у %	% від загальної кількості
Загальні дані про пожежі					
1	Кількість пожеж (од.)	35323	58193	-39,3	-
2	Збитки прямі (тис. грн)	16730948	24518623	-31,8	-
3	Збитки побічні (тис. грн)	41370581	39738837	4,1	-
4	Загинуло людей унаслідок пожеж	904	956	-5,4	-
-	у т.ч. дітей і підлітків до 18 років	26	23	13,0	2,9
5	Загинуло людей унаслідок пожеж у містах	490	502	-2,4	54,2
6	Загинуло людей унаслідок пожеж у селах	414	454	-8,8	45,8
7	Травмовано людей на пожежах	928	992	-6,5	-
-	у т.ч. дітей та підлітків до 18 років	89	71	25,4	9,6
-	у т.ч. у містах	624	697	-10,5	67,2
8	Знищено, пошкоджено будівель і споруд (од.)	16717	23932	-30,1	-
9	Знищено, пошкоджено техніки (од.)	3087	4413	-30,0	-
10	Загинуло людей унаслідок пожеж, на 100 тис. населення	2,2	2,3	-4,3	-
11	Кількість пожеж на 10 тис. населення	8,5	13,9	-38,8	-
12	Збитки прямі на 10 тис. населення (тис. грн)	4037,1	5864,8	-31,2	-
13	Кількість пожеж у містах	19418	30057	-35,4	55,0
14	Кількість пожеж у селах	15905	28112	-43,4	45,0
15	Кількість пожеж на об'єктах, на яких здійснюється державний нагляд (контроль)	1561	2296	-32,0	4,4
-	у т.ч. на підприємствах, в організаціях, закладах	1561	2287	-31,7	4,4
Об'єкти пожеж					
1	Будівлі виробничого призначення	418	742	-43,7	1,2
2	Будівлі об'єктів торгівлі і харчування	380	561	-32,3	1,1
3	Соціально-культурні, громадські та адміністративні споруди	342	509	-32,8	1,0
4	Споруди сільськогосподарського призначення	163	160	1,9	0,5
5	Будинки та споруди житлового призначення	15122	21220	-28,7	42,8
-	у т.ч. житлові будинки	9248	13285	-30,4	26,2
6	Природні екосистеми	261	488	-46,5	0,7
7	Відкриті території	15341	31082	-50,6	43,4
8	Транспортні засоби	1897	2004	-5,3	5,4
9	Інші об'єкти	1399	1427	-2,0	3,9
Причини виникнення пожеж					
1	Підпал	1108	976	13,5	3,1
2	Несправність виробничого обладнання	67	45	48,9	0,2
3	Порушення правил ПБ при влаштуванні та експлуатації електроустановок	5815	5836	-0,4	16,5
4	Порушення правил ПБ при влаштуванні та експлуатації печей, ТГ агрегатів та установок	2281	2626	-13,1	6,5
5	Необережне поводження з вогнем	18477	36350	-49,2	52,3
6	Пустощі дітей з вогнем	218	219	-0,5	0,6
7	Порушення технології виробництва та правил експлуатації транспортних засобів	1352	1316	2,7	3,8
8	Вибухи, внаслідок бойових дій	3535	8989	-60,7	10,0
9	Інші та невстановлені причини	2470	1836	34,5	7,0

*Примітки:

- 1) без урахування пожеж, що виникли на об'єктах міністерств, інших центральних органів виконавчої влади, що відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 26.12.2003 № 2030 здійснюють їх облік самостійно;
- 2) без урахування пожеж, що виникли на тимчасово окупованих територіях Донецької та Луганської областей і територіях Автономної Республіки Крим та міста Севастополь;
- 3) без урахування пожеж, що виникли на територіях окремих районів регіонів України, що зазнали впливу російської військової агресії станом на 01 серпня 2023 року.

На рисунку 1 наведено основні показники, що характеризують стан із пожежами в державі за 7 місяців 2023 року порівняно з аналогічним періодом 2022 року.

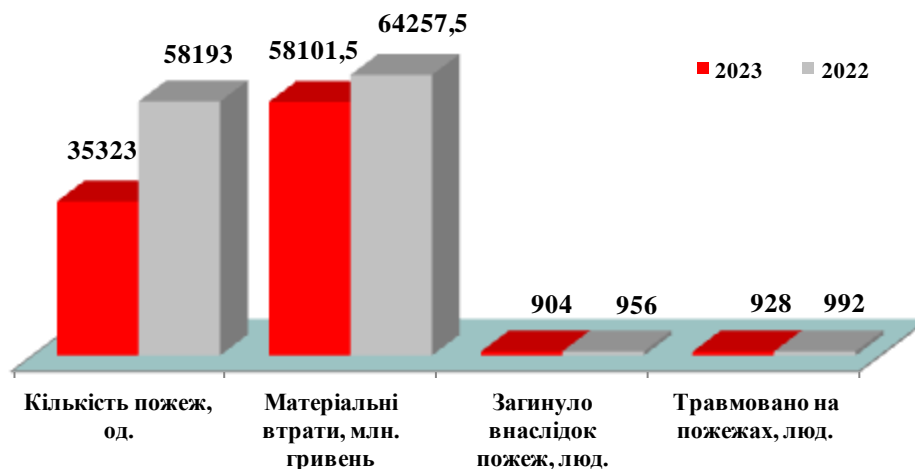

Рисунок 1 – Основні показники, що характеризують стан із пожежами в державі за 7 місяців 2023 року порівняно з аналогічним періодом 2022 року

На рисунку 2 наведено ранжування регіонів України за кількістю пожеж упродовж 7 місяців 2023 року порівняно з аналогічним періодом 2022 року.

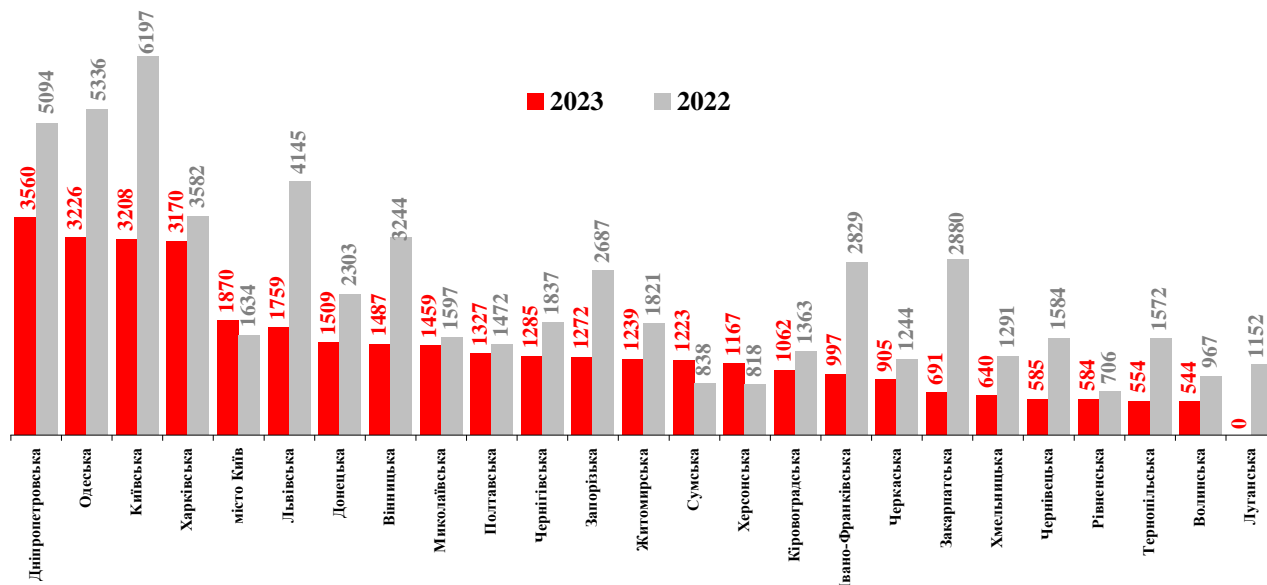

Рисунок 2 – Ранжування регіонів України за кількістю пожеж упродовж 7 місяців 2023 року порівняно з аналогічним періодом 2022 року

За загального зменшення кількості пожеж в Україні (-39,3 %) за 7 місяців 2023 року порівняно з аналогічним періодом 2022 року, їх збільшення зареєстровано у Сумській (+45,9 %), Херсонській (+42,7 %) областях і місті Києві (+14,4 %).

На розподіл кількості пожеж суттєво впливає інтенсивність бойових дій у межах окремих регіонів України, їх часткова окупація російськими збройними

формуваннями, а також переміщення населення та промислових потужностей зі східних та південних регіонів на захід країни.

Упродовж 7 місяців 2023 року підрозділами територіальних органів ДСНС під час гасіння пожеж було врятовано 1 083 людей (-10,9 % порівняно з аналогічним періодом 2022 року), у тому числі 121 дитина (+6,1 %); крім того, на пожежах врятовано 11 100 будівель і споруд (-12,4 %), 866 одиниць техніки (-15,3 %); загалом збережено матеріальних цінностей на суму близько 7,1 млрд грн (+58,0 %).

Пожежі у містах (сmt) і сільській місцевості

Упродовж 7 місяців 2023 року у містах і селищах міського типу та поза межами міських населених пунктів України (далі – у містах) зареєстровано 19 418 пожеж, що становить 55,0 % від загальної кількості пожеж; порівняно з аналогічним періодом минулого року їх кількість зменшилася на 35,4 %.

За загального зменшення кількості пожеж у містах, їх збільшення зареєстровано Сумській (+30,1 %), Херсонській (+28,2 %) областях і місті Києві (+14,4 %).

Питома вага пожеж у містах перевищує середнє значення по державі у 6 областях України (таблиця 2).

Таблиця 2 – Области України, в яких питома вага пожеж у містах і селищах міського типу та поза межами міських населених пунктів перевищує середньодержавний показник

№ з/п	Назва області	2023 рік	2022 рік	Питома вага від загальної кількості, у %
1	Запорізька	1007	1914	79,2
2	Донецька	1186	1739	78,6
3	Дніпропетровська	2523	3483	70,9
4	Сумська	739	568	60,4
5	Харківська	1833	2630	57,8
6	Херсонська	663	517	56,8
Всього по Україні:		19418	30057	55,0

Унаслідок пожеж у містах загинуло 490 людей (-2,4 %), що становить 54,2 % від загальної кількості загиблих; травмовано 624 людини (-10,5 %), що становить 67,2 % від загальної кількості травмованих. Смертність дітей унаслідок пожеж у містах склала – 9, у 2022 році загинуло 7 дітей; травмовано на пожежах у містах – 57 дітей, у 2022 році травмовано 40 дітей.

Прямі збитки від пожеж у містах зменшилися на 26,1 % та склали 12 млрд 394 млн 594 тис. грн, що становить 74,1 % від загальної кількості прямих збитків.

Упродовж 7 місяців 2023 року у сільській місцевості та поза межами сільських населених пунктів України (далі – у селах) зареєстровано 15 905 пожеж, що становить 45,0 % від загальної кількості пожеж; порівняно з аналогічним періодом 2022 року їх кількість зменшилася на 43,4 %.

За загального зменшення кількості пожеж у селах, їх збільшення зареєстровано у Сумській (+79,3 %), Херсонській (+67,4 %) та Харківській (+40,4 %) областях.

Питома вага пожеж у селах перевищує середнє значення по державі у 17 областях України (таблиця 3).

Таблиця 3 – Области України, в яких питома вага пожеж у сільській місцевості та поза межами сільських населених пунктів перевищує середньодержавний показник

№ з/п	Назва області	2023 рік	2022 рік	Питома вага від загальної кількості, у %
1	Рівненська	417	489	71,4
2	Полтавська	846	907	63,8
3	Волинська	343	609	63,1
4	Київська	1917	3029	59,8
5	Тернопільська	330	1103	59,6
6	Хмельницька	372	853	58,1
7	Чернігівська	745	884	58,0
8	Вінницька	861	2258	57,9
9	Івано-Франківська	554	1838	55,6
10	Черкаська	492	767	54,4
11	Житомирська	659	1066	53,2
12	Одеська	1693	3071	52,5
13	Чернівецька	307	830	52,5
14	Закарпатська	349	1807	50,5
15	Миколаївська	734	757	50,3
16	Львівська	840	2524	47,8
17	Кіровоградська	496	780	46,7
Всього в Україні:		15905	28112	45,0

Унаслідок пожеж у селах загинуло 414 людей (-8,8 %), що становить 45,8 % від загальної кількості загиблих; травмовано 304 людини (+3,1 %), що становить 32,8 % від загальної кількості травмованих. Смертність дітей унаслідок пожеж у селах склала – 17, впродовж 7 місяців 2022 року – 16 дітей; травмовано на пожежах у селах – 32 дитини, у 2022 році – 31 дитину.

Прямі збитки від пожеж у селах зменшилися на 43,9 % та склали 4 млрд 336 млн 353 тис. грн, що становить 25,9 % від загальної кількості прямих збитків.

Стан із загибеллю людей унаслідок пожеж

Упродовж 7 місяців 2023 року внаслідок пожеж загинуло 904 людини, із них 26 дітей.

Порівняно з аналогічним періодом 2022 року кількість загиблих зменшилася на 52 людини (904 проти 956) або на 5,4 %; кількість загиблих дітей збільшилася на 3 (26 проти 23) або на 13,0 %.

За 7 місяців 2023 року за загального збільшення кількості дітей, загиблих унаслідок пожеж, зменшення зареєстровано у Запорізькій, Миколаївській, Сумській, Чернівецькій (по 0 проти 1), Львівській (1 проти 3), Донецькій (1 проти 2), Вінницькій (2 проти 3) і Чернігівській (0 проти 5) областях.

Ранжування регіонів України за кількістю загиблих унаслідок пожеж упродовж 7 місяців 2023 року порівняно з аналогічним періодом 2022 року наведено на рисунку 3.

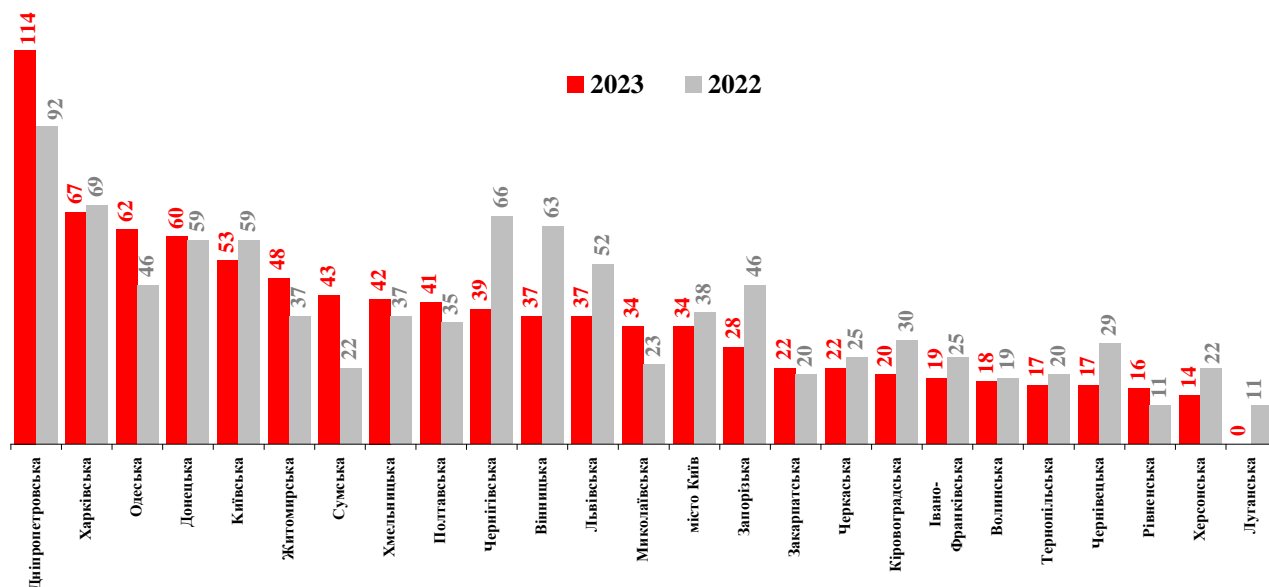

Рисунок 3 – Ранжування регіонів України за кількістю загиблих унаслідок пожеж упродовж 7 місяців 2023 року порівняно з аналогічним періодом 2022 року

Найбільшу кількість загиблих зареєстровано у будинках і спорудах житлового призначення, де загинуло 805 людей (-4,6 % або 89,1 % від загальної кількості загиблих унаслідок пожеж), із яких 738 людей (-0,7 % або 81,6 % від загальної кількості загиблих унаслідок пожеж) загинуло безпосередньо у житлових будинках. Найбільшу кількість загиблих людей у будинках і спорудах житлового сектору зареєстровано у Дніпропетровській (97), Харківській (63), Донецькій (54) й Одеській (53) областях.

Під час пожеж на транспортних засобах загинуло 22 людини (+58,8 %), 2,4 % від їх загальної кількості; у соціально-культурних, громадських та адміністративних спорудах загинуло 13 людей (+44,4 %), що склало 1,4 % від загальної кількості загиблих внаслідок пожеж; у будівлях торгівлі і харчування загинуло 9 людей (збільшення у 2,3 рази), 1,0 % від їх загальної кількості; у будівлях виробничого призначення загинуло 6 людей (-33,3 %), або 0,7 % від їх загальної кількості; у будинках і спорудах сільськогосподарського призначення загинуло 4 людини (збільшення у 4,0 рази), 0,4 % від їх загальної кількості. Зменшення кількості загиблих фіксується на відкритих територіях, де загинуло 22 людини (-59,3 % або 2,4 % від їх загальної кількості). На інших об'єктах загинуло 18 людей (на рівні 2022 року або 2,0 % від їх загальної кількості).

Ранжування основних причин виникнення пожеж за кількістю людей, загиблих унаслідок пожеж, упродовж 7 місяців 2023 року порівняно з аналогічним періодом 2022 року наведено на рисунку 4.

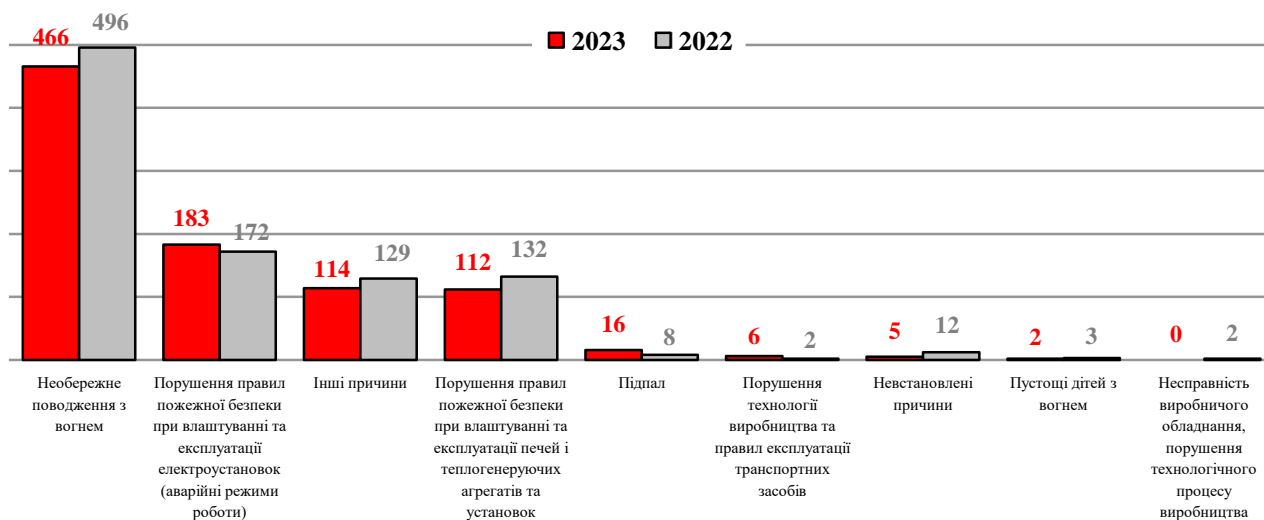

Рисунок 4 – Ранжування основних причин виникнення пожеж за кількістю людей, загиблих унаслідок пожеж, упродовж 7 місяців 2023 року порівняно з аналогічним періодом 2022 року

Порівняно з аналогічним періодом 2022 року спостерігається збільшення кількості загиблих людей унаслідок пожеж, причиною яких стали: порушення технології виробництва та правил експлуатації транспортних засобів (збільшення у 3,0 рази); підпали (збільшення у 2,0 рази); порушення правил влаштування та експлуатації електроустановок (+6,4 %). Зменшення кількості загиблих спостерігається з наступних причин виникнення пожеж: несправність виробничого обладнання; порушення технологічного процесу виробництва (-100 %); вибух (входить до групи «Інші причини», -60,7 %); пустощі дітей з вогнем (-33,3 %); порушення правил пожежної безпеки при влаштуванні та експлуатації печей і теплогенеруючих агрегатів та установок (-15,2 %); необережного поводження з вогнем (-6,0 %).

До прикладу, 16 липня 2023 року о 06 год 24 хв надійшло повідомлення про пожежу в житловому будинку, розташованому в селі Мала Петриківка Дніпропетровської області.

По прибутті на місце виклику зафіксовано горіння у приватному житловому будинку.

Під час ліквідації пожежі рятувальники виявили травмованих: 41-річного чоловіка та його 8-річного сина, яких було доставлено до лікарні. Нажаль, через тяжкі опіки батько і син померли.

О 07 год 01 хв пожежу локалізовано та о 07 год 40 хв ліквідовано. Вогнем пошкоджено житловий будинок на площі 50 м² та знищено речі домашнього вжитку. До ліквідації пожежі залучалось 10 чоловік особового складу та 2 одиниці спецтехніки. Матеріальні втрати склали 635,7 тис. гривень. Причиною пожежі став вибух газового балону.

Упродовж 7 місяців 2023 року зареєстровано 799 пожеж (-5,3 % або 2,3 % від загальної кількості пожеж) із загибеллю людей.

Розподіл кількості пожеж із загибеллю людей за типами населених пунктів за 7 місяців 2023 року порівняно з аналогічним періодом 2022 року наведено у таблиці 4.

Таблиця 4 – Розподіл кількості пожеж із загибеллю людей за типами населених пунктів за 7 місяців 2023 року порівняно з аналогічним періодом 2022 року

№ з/п	Тип населеного пункту	Кількість пожеж		+/-, у %	Питома вага, %
		2023	2022		
1	Сільській населений пункт	361	405	-10,9	45,2
2	Місто	359	356	0,8	44,9
3	Селище міського типу	71	71	0,0	8,9
4	Поза межами сільського населеного пункту	8	12	-33,3	1,0
5	Поза межами міського населеного пункту	0	0	0,0	0,0
6	Відселена зона	0	0	0,0	0,0
Всього в Україні:		799	844	-5,3	-

Як показує таблиця 4 найбільша кількість пожеж із загибеллю людей виникла у сільських населених пунктах і у містах, за кількістю загиблих їх розподіл майже однаковий.

Розподіл кількості пожеж із загибеллю людей за видами об'єктів упродовж 7 місяців 2023 року порівняно з аналогічним періодом 2022 року наведено у таблиці 5.

Таблиця 5 – Розподіл кількості пожеж із загибеллю людей за видами об'єктів упродовж 7 місяців 2023 року порівняно з аналогічним періодом 2022 року

№ з/п	Об'єкт виникнення пожежі	Кількість пожеж		+/-, у %	Питома вага, %
		2023	2022		
1	Сільській житловий будинок	310	327	-5,2	38,8
2	Міський житловий будинок	302	285	6,0	37,8
3	Будинок СМТ	53	58	-8,6	6,6
4	Літня кухня	34	35	-2,9	4,3
5	Господарча споруда	22	31	-29,0	2,8
6	Відкрита територія	20	45	-55,6	2,5
7	Легковий автомобіль	11	6	83,3	1,4
8	Приватний гараж	3	7	-57,1	0,4
9	Дачний будинок	2	11	-81,8	0,2
10	Виробничі цехи	2	0	-	0,2
11	Інший об'єкт	40	39	2,6	5,0
Всього в Україні:		799	844	-5,3	-

У таблиці 6 наведено розподіл кількості пожеж із загибеллю людей за місцем їх виникнення за 7 місяців 2023 року порівняно з аналогічним періодом 2022 року.

Таблиця 6 – Розподіл кількості пожеж із загибеллю людей за місцем їх виникнення за 7 місяців 2023 року порівняно з аналогічним періодом 2022 року

№ з/п	Місце виникнення пожежі	Кількість пожеж		+/-, у %	Питома вага, %
		2023	2022		
1	Житлова кімната	462	483	-4,3	57,8
2	Кухня	72	64	12,5	9,0
3	Підлога	70	79	-11,4	8,8
4	Стіна, перегородка	30	17	76,5	3,7
5	Перекриття стелі	20	23	-13,0	2,5
6	Покрівля	16	25	-36,0	2,0
7	Горище	15	6	у 2,5 рази	1,9
8	Коридор	12	10	20,0	1,5
9	Веранда, тераса	11	9	22,2	1,4
10	Відсік двигуна	7	1	у 7 разів	0,9
11	Підвал	2	3	-33,3	0,3
12	Побутове приміщення	1	4	-75,0	0,1
13	Інше місце	81	120	-32,5	10,1
Всього в Україні:		799	844	-5,3	-

Розподіл кількості пожеж із загибеллю людей за причинами їх виникнення за 7 місяців 2023 року порівняно з аналогічним періодом 2022 року наведено у таблиці 7.

Таблиця 7 – Розподіл кількості пожеж із загибеллю людей за причинами їх виникнення за 7 місяців 2023 року порівняно з аналогічним періодом 2022 року

№ з/п	Причина виникнення пожежі	Кількість пожеж		+/-, у %	Питома вага, %
		2023	2022		
1	Необережність під час паління	347	327	6,1	43,4
2	ПППБ при експлуатації печей та ТГ	137	136	0,7	17,1
3	Коротке замикання електромережі	102	124	-17,7	12,8
4	Інша причина необережного поводження з вогнем	89	129	-31,0	11,1
5	ПППБ при експлуатації електропобутових приладів	16	13	23,1	2,0
6	ПППБ при експлуатації електропобутових газових, газових та бензинових приладів	13	17	-23,5	1,6
7	ППМ електроустановок та електромереж	4	2	у 2 рази	0,5
8	Несправність електричної системи автомобіля	2	0	-	0,3
9	Інша причина	89	96	-7,3	11,2
Всього в Україні:		799	844	-5,3	-

Розподіл кількості загиблих унаслідок пожеж людей за соціальним статусом за 7 місяців 2023 року порівняно з аналогічним періодом 2022 року наведено у таблиці 8.

Таблиця 8 – Розподіл кількості загиблих унаслідок пожеж людей за соціальним статусом за 7 місяців 2023 року порівняно з аналогічним періодом 2022 року

№ з/п	Соціальний статус загиблого	Кількість загиблих		+/-, у %	Питома вага, %
		2023	2022		
1	Пенсіонер	414	476	-13,0	45,8
2	Безробітний	257	259	-0,8	28,4
3	Робітник	70	77	-9,1	7,7
4	Особа без певного місця проживання	17	11	54,5	1,9
6	Дитина дошкільного віку (до 6 років)	11	11	0,0	1,2
7	Домогосподарка	6	6	0,0	0,7
8	Студент	0	1	-100,0	0,0
9	Соціальний статус не вказано	129	115	12,2	14,3
Всього в Україні:		904	956	-5,4	–

Розподіл кількості загиблих унаслідок пожеж людей за віком за 7 місяців 2023 року порівняно з аналогічним періодом 2022 року наведено у таблиці 9.

Таблиця 9 – Розподіл кількості загиблих унаслідок пожеж людей за віком за 7 місяців 2023 року порівняно з аналогічним періодом 2022 року

№ з/п	Вік загиблого	Кількість загиблих		+/-, у %	Питома вага, %
		2023	2022		
1	60 років та старше	433	502	-13,7	47,9
2	від 40 до 60 років	297	308	-3,6	32,9
3	від 21 до 40 років	97	89	9,0	10,7
4	до 7 років	22	12	83,3	2,4
5	від 7 до 14 років	7	11	-36,4	0,8
6	від 18 до 21 року	0	5	-100,0	0,0
7	від 16 до 18 років	4	0	–	0,4
8	від 14 до 16 років	0	0	0,0	0,0
9	вік не вказано	44	29	51,7	4,9
Всього в Україні:		904	956	-5,4	–

Тож, як і торік, упродовж 7 місяців 2023 року найбільша кількість пожеж із загибеллю людей сталася у сільських житлових будинках, унаслідок яких найчастіше гинули пенсіонери та безробітні у віці від 60 років та старше.

Розподіл пожеж за об'єктами їх виникнення

На об'єктах, на яких здійснюється державний нагляд (контроль) у сфері техногенної та пожежної безпеки, за 7 місяців 2023 року виникла 1 561 пожежа (-32,0 %), що становить 4,4 % від загальної кількості пожеж, унаслідок яких загинуло 35 людей (на рівні минулого року) та 77 людей отримали травми (за 7 місяців 2022 року – 191 людина).

Прямі збитки від цих пожеж зменшилися на 32,2 % та склали 12 млрд 586 млн 764 тис. грн, що становить 75,2 % від загальної кількості прямих

збитків; побічні збитки зменшилися на 6,6 % та склали 27 млрд 266 млн 752 тис. грн, що становить 65,9 % від загальної кількості побічних збитків.

На рисунку 5 наведено ранжування регіонів України за кількістю пожеж на об'єктах, на яких здійснюється державний нагляд (контроль) у сфері техногенної та пожежної безпеки, за 7 місяців 2023 року порівняно з аналогічним періодом 2022 року.

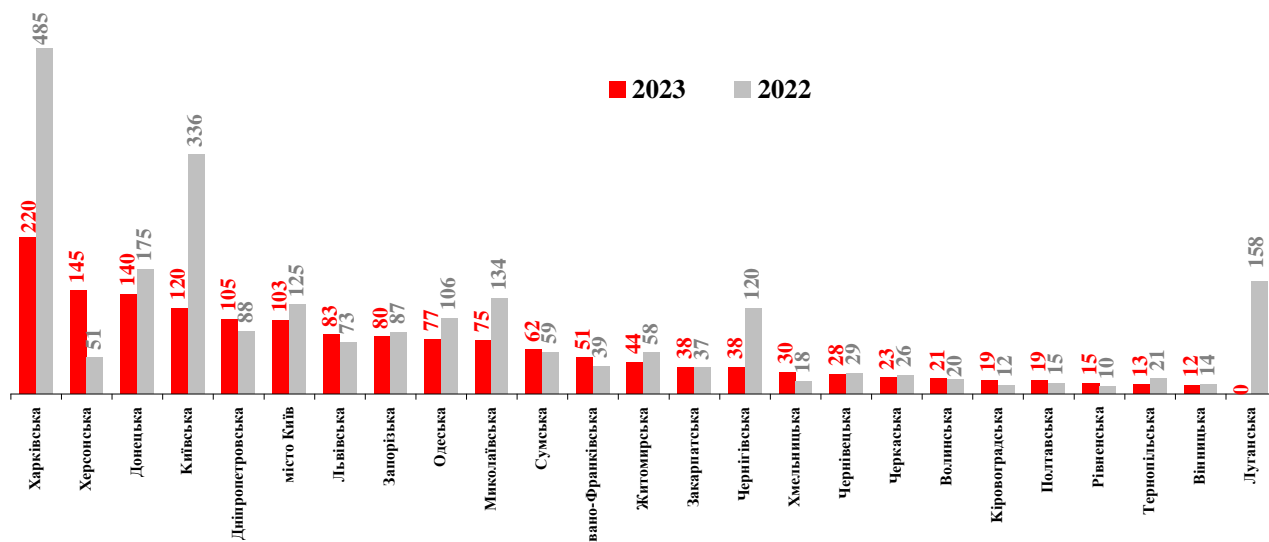

Рисунок 5 – Ранжування регіонів України за кількістю пожеж на об'єктах, на яких здійснюється державний нагляд (контроль) у сфері техногенної та пожежної безпеки, за 7 місяців 2023 року порівняно з аналогічним періодом 2022 року

У *будівлях виробничого призначення* виникло 418 пожеж (-43,7 %), що становить 26,8 % від загальної кількості пожеж на об'єктах, на яких здійснюється державний нагляд (контроль) у сфері техногенної та пожежної безпеки. Прямі збитки зменшилися на 12,1 % і становлять 9 млрд 699 млн 465 тис. грн (77,1 % від загальної суми прямих збитків на профілакуємих об'єктах). Побічні збитки становлять 22 млрд 537 млн 731 тис. грн (зростання на 11,3 %; 82,7 % від суми побічних збитків на профілакуємих об'єктах).

До прикладу, 22 липня 2023 року о 22 год 25 хв надійшло повідомлення про пожежу в

цеху допоміжних виробництв одного з приватних підприємств Волочиської громади Чернівецької області.

Попри те, що о 22 год 58 хв пожежу було локалізовано, а о 23 год 12 хв ліквідовано, вогнем було знищено фарбувальну камеру, робочий одяг та інструмент, зварювальні апарати, електрообладнання, пошкоджено 2 будівлі.

Матеріальні втрати від пожежі склали понад 18,4 млн гривень. Причиною пожежі

стало коротке замикання електромережі.

У *будівлях об'єктів торгівлі і харчування* виникло 380 пожеж (-32,3 %), що становить 24,3 % від загальної кількості пожеж на об'єктах, на яких здійснюється державний нагляд (контроль) у сфері техногенної та пожежної безпеки. Прямі збитки становлять 723 млн 441 тис. грн (-12,7 %; 5,7 %). Побічні збитки становлять 1 млрд 300 млн 512 тис. грн (-48,7 %; 4,8 %).

У *спорудах соціально-культурного, громадського та адміністративного призначення* виникло 342 пожежі (-32,8 %), що становить 21,9 % від загальної кількості пожеж на об'єктах, на яких здійснюється державний нагляд (контроль) у сфері техногенної та пожежної безпеки. Прямі збитки становлять 721 млн 375 тис. грн (-12,7 %; 5,7 %). Побічні збитки становлять 1 млрд 48 млн 229 тис. грн (-12,8 %; 3,8 %).

У *будинках та спорудах сільськогосподарського призначення* виникло 163 пожежі (+1,9 %), що становить 10,4 % від загальної кількості пожеж на об'єктах, на яких здійснюється державний нагляд (контроль) у сфері техногенної та пожежної безпеки. Прямі збитки становлять 929 млн 970 тис. грн (зростання у 2,2 рази; 7,4 %). Побічні збитки становлять 1 млрд 4 млн 2 тис. грн (зростання у 2,1 рази; 3,7 %).

У *будинках та спорудах житлового призначення* виникло 15 122 пожежі (-28,7 %; 42,8 % від загальної кількості пожеж). Прямі збитки зменшились на 36,4 % і становлять 3 млрд 254 млн 504 тис. грн, що складає 19,5 % від загальної суми прямих збитків. Побічні збитки склали 7 млрд 735 млн 788 тис. грн (збільшення на 14,4 %; 18,7 % від загальної суми побічних збитків).

Зокрема, безпосередньо у *житлових будинках* виникло 9 248 пожеж (-30,4 %), що становить 26,2 % від загальної кількості пожеж або 61,2 % від кількості пожеж у будинках та спорудах житлового призначення.

На *транспортних засобах* виникло 1 897 пожеж (-5,3 %; 5,4 % від загальної кількості пожеж). Прямі збитки склали 245 млн 383 тис. грн (-50,3 %; 1,5 % від загальної кількості прямих збитків). Побічних збитків цими пожежами нанесено на суму 772 млн 390 тис. грн (+18,3 %; 1,9 % від загальної кількості побічних збитків).

У *природних екосистемах* виникла 261 пожежа (-46,5 %), що становить 0,7 % від загальної кількості пожеж. Прямі збитки становлять 476 млн 510 тис. грн (зростання в 4,3 рази; 2,8 %). Побічні збитки становлять 528 млн 700 тис. грн (зростання у 3,4 рази; 1,3 %).

На *відкритих територіях* виникла 15 341 пожежа (-50,6 %), що становить 43,4 % від загальної кількості пожеж. Прямі збитки становлять 77 млн 762 тис. грн (+23,3 %; 0,5 % від загальної суми прямих збитків). Побічні збитки становлять 4 млрд 477 млн 462 тис. грн (+64,5 %; 10,8 % від загальної суми побічних збитків).

Зокрема, кількість пожеж на територіях житлової забудови, приватних домоволодінь та поза межами населених пунктів зменшилася на 49,4 % та 54,1 % відповідно.

Розподіл пожеж за причинами їх виникнення

За 7 місяців 2023 року основними причинами виникнення пожеж були:

- 1) необережне поводження з вогнем – 18 477 випадків (-49,2 %);
- 2) порушення правил пожежної безпеки при влаштуванні та експлуатації електроустановок – 5 815 випадків (-0,4 %);
- 3) вибухи, внаслідок бойових дій – 3 535 випадків (-60,7 %);
- 4) порушення правил пожежної безпеки при влаштуванні та експлуатації печей, теплогенеруючих агрегатів та установок – 2 281 випадок (-13,1 %);
- 5) порушення технологій виробництва та правил експлуатації транспортних засобів – 1 352 випадки (+2,7 %);
- 6) підпали – 1 108 випадків (+13,5 %);
- 7) пустощі дітей з вогнем – 218 випадків (-0,5 %);
- 8) несправність виробничого обладнання, порушення технологічного процесу виробництва – 67 випадків (+48,9 %).
- 9) невстановлені причини – 53 випадки (-91,9 %);
- 10) інші причини – 2 417 випадків (зростання у 2 рази).

Внаслідок обстрілів, пов'язаних зі збройною агресією російської федерації проти України (потрапляння боєприпасів та їх уламків, обстріли та вибухи від застосування ракет, БПЛА, обстріли стрілецькою зброєю тощо) зареєстровано 10,0 % від загальної кількості пожеж (3 місце серед основних причин); відносно ж минулорічного показника фіксується зменшення їх кількості на 60,7 %.

Ранжування основних причин виникнення пожеж за абсолютною їх кількістю в державі за 7 місяців 2023 року порівняно з аналогічним періодом 2022 року наведено на рисунку 6.

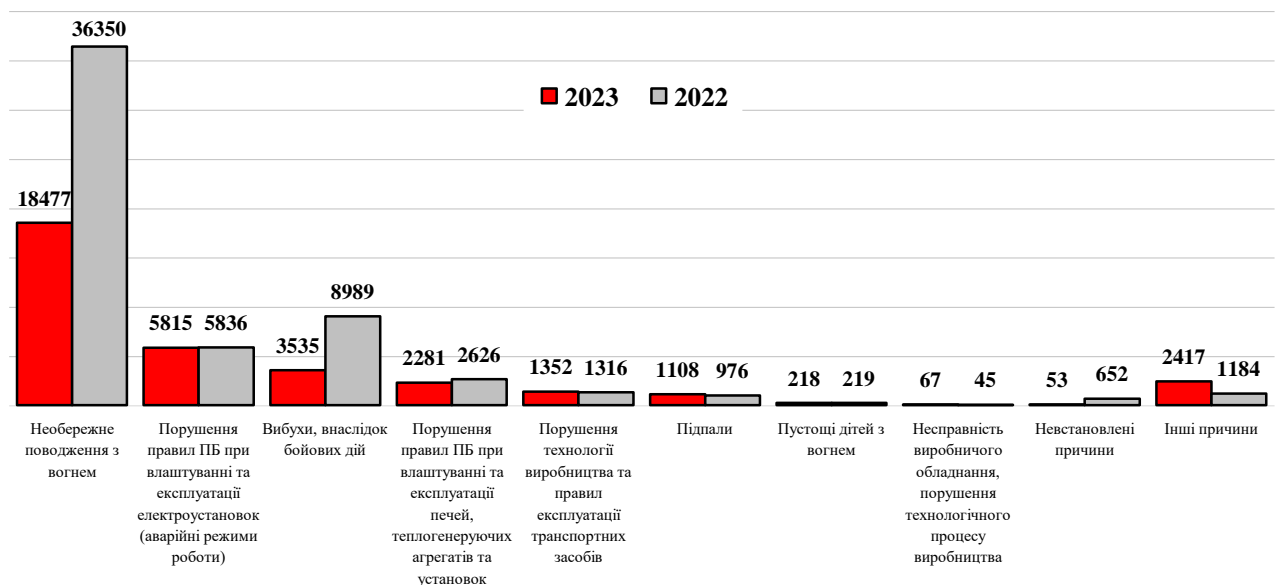

Рисунок 6 – Ранжування основних причин виникнення пожеж за абсолютною їх кількістю в державі за 7 місяців 2023 року порівняно з аналогічним періодом 2022 року

Як видно з рисунку 6, за 7 місяців 2023 року збільшення кількості пожеж спостерігається з наступних причин: *несправності виробничого обладнання, порушення технологічного процесу виробництва (+48,9 %); підпалів (+13,5 %); порушення технологій виробництва та правил експлуатації транспортних засобів (+2,7 %); інших причин (зростання у 2 рази).*

Висновки

За результатами порівняльного аналізу поточного стану з пожежами та їх наслідками за 7 місяців 2023 року з аналогічним періодом 2022 року встановлено зменшення кількості пожеж на 39,3 %; матеріальних втрат від пожеж на 9,6 %, кількості людей, загиблих унаслідок пожеж – на 5,4 %; кількості людей, травмованих на пожежах, – на 6,5 %; разом із тим, кількість дітей, загиблих унаслідок пожеж, збільшилася на 13,0 %; кількість дітей, травмованих на пожежах – на 25,4 %.

Упродовж 7 місяців 2023 року підрозділами територіальних органів ДСНС зареєстровано 35 323 пожежі.

За загального зменшення кількості пожеж в Україні (-39,3 %) за 7 місяців 2023 року порівняно з аналогічним періодом 2022 року, їх збільшення зареєстровано у Сумській (+45,9 %), Херсонській (+42,7 %) областях і місті Києві (+14,4 %).

На розподіл кількості пожеж суттєво впливає інтенсивність бойових дій у межах окремих регіонів України, їх часткова окупація російськими збройними формуваннями, а також переміщення населення та промислових потужностей зі східних та південних регіонів на захід країни.

Унаслідок пожеж загинуло 904 людини, у тому числі 26 дітей; 928 людей отримали травми, у тому числі 89 дітей.

Матеріальні втрати від пожеж склали 58 млрд 101 млн 529 тис. грн (із них прямі збитки становлять 16 млрд 730 млн 948 тис. грн; побічні – 41 млрд 370 млн 581 тис. грн).

У містах і селищах міського типу та поза межами міських населених пунктів України зареєстровано 19 418 пожеж; порівняно з 7 місяцями 2022 року їх кількість зменшилася на 35,4 %; загинуло 490 людей (-2,4 %), що становить 54,2 % від загальної кількості загиблих; травмовано 624 людини (-10,5 %), що становить 67,2 % від загальної кількості травмованих.

У сільській місцевості та поза межами сільських населених пунктів зареєстровано 15 905 пожежі; порівняно з 7 місяцями 2022 року їх кількість зменшилася на 43,4 %; загинуло 414 людей (-8,8 %), що становить 45,8 % від загальної кількості загиблих; травмовано 304 людини (+3,1 %), що становить 32,8 % від загальної кількості травмованих.

У будівлях і спорудах житлового сектору виникло 15 122 пожежі (-28,7 %), внаслідок яких загинуло 805 людей (-4,6 %).

На об'єктах, на яких здійснюється державний нагляд (контроль), виникла 1 561 пожежа (-32,0 %). На підприємствах, в організаціях, закладах: приватної власності виникло 906 пожеж (-35,8 %); колективної власності – 310 пожеж

(+8,4 %); комунальної (муніципальної) власності – 215 пожеж (+6,4 %); загальнодержавної власності – 124 пожежі (-44,9 %); об'єктах власності міжнародних організацій та юридичних осіб інших держав – 1 пожежа (-50,0 %). Унаслідок цих пожеж загинуло 35 людей (на рівні аналогічного періоду 2022 року) та 77 людей отримали травми (-59,7 %).

За загального зменшення кількості пожеж на об'єктах, на яких здійснюється державний нагляд (контроль) у сфері техногенної та пожежної безпеки, їх збільшення зареєстровано в 11 областях України. Зростання більше ніж вдвічі кількості таких пожеж зареєстровано у Херсонській області.

Основними причинами виникнення пожеж були:

- 1) необережне поводження з вогнем – 18 477 випадків (-49,2 %);
- 2) порушення правил пожежної безпеки при влаштуванні та експлуатації електроустановок – 5 815 випадків (-0,4 %);
- 3) вибухи, внаслідок бойових дій – 3 535 випадків (-60,7 %);
- 4) порушення правил пожежної безпеки при влаштуванні та експлуатації печей, теплогенеруючих агрегатів та установок – 2 281 випадок (-13,1 %);
- 5) порушення технологій виробництва та правил експлуатації транспортних засобів – 1 352 випадки (+2,7 %);
- 6) підпали – 1 108 випадків (+13,5 %);
- 7) пустощі дітей з вогнем – 218 випадків (-0,5 %);
- 8) несправність виробничого обладнання, порушення технологічного процесу виробництва – 67 випадків (+48,9 %).
- 9) невстановлені причини – 53 випадки (-91,9 %);
- 10) інші причини – 2 417 випадків (зростання у 2 рази).

Збільшення кількості пожеж спостерігається з наступних причин: *несправності виробничого обладнання, порушення технологічного процесу виробництва (+48,9 %); підпалів (+13,5 %); порушення технологій виробництва та правил експлуатації транспортних засобів (+2,7 %); інших причин (зростання у 2 рази).*

Внаслідок обстрілів, пов'язаних зі збройною агресією російської федерації проти України (потрапляння боеприпасів та їх уламків, обстріли та вибухи від застосування ракет, БПЛА, обстріли стрілецькою зброєю тощо) зареєстровано 10,0 % від загальної кількості пожеж (3 місце серед основних причин); відносно ж минулорічного показника фіксується зменшення їх кількості на 60,7 %.